

jij niet? Volgens veel filosofen ben je alleen echt bevriend als je blij bent voor elkaar en wil dat het goed gaat met de ander.

‘Hetzelfde willen en hetzelfde niet willen, dat is echte vriendschap,’ zei de Romeinse schrijver Sallustius. Moet je op elkaar lijken om bevriend te zijn? Het is wel fijn als je een paar dezelfde dingen leuk vindt. Maar misschien is het juist wel leuk als je ook van verschillende dingen houdt. Dan kun je elkaar daarover vertellen. Misschien zijn jullie op een andere manier ook wel verschillend: is je vriend of vriendin verlegen en jij juist niet, of andersom.

De filosoof Friedrich Nietzsche zei dat vrienden elkaar moeten uitdagen en in discussies elkaar tegen mogen spreken. Met je vrienden moet je kunnen lachen, maar ook stil kunnen zijn of

een scherpe discussie kunnen voeren. Van een vriend die heel anders denkt, kun je veel leren, dacht Nietzsche.

Je kent vast veel mensen die je aardig vindt of graag ziet. Toch zul je niet iedereen vriend noemen. De oude Grieken maakten onderscheid tussen vrienden, kennissen en geliefden. Socrates dacht, net als Montaigne, dat je helemaal niet zo gauw bevriend raakt met iemand. Hij zei: ‘Sluit niet snel vriendschap, maar blijf een eenmaal gesloten vriendschap altijd trouw.’ Denk jij ook dat vriendschappen eeuwig duren? De Franse filosoof Voltaire dacht van wel. Aan zijn vriend Pierre-Robert schreef hij: ‘Korte brieven en lange vriendschappen, dat is mijn motto.’

‘Echte vriendschap’ is een fragment uit *Is nergens ergens?* - Verhalen over filosofen en hun ideeën van Iris van der Graaf.

Waar komt alles vandaan? Ben ik over twintig jaar nog dezelfde ‘ik’? Zijn dieren anders dan mensen? *Is nergens ergens?* staat vol leuke verhalen over filosofen en hun ideeën, maar laat je vooral ook zelf denken.

Iris van der Graaf (1989) is auteur, beeldend kunstenaar en illustrator. Ze studeerde filosofie en daarna beeldende kunst aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag.

Foto: Wouter Rijman

‘Zo komen in het boek tientallen andere westerse filosofen tot leven, net als hun ideeën over oneindigheid, liegen en verveling.’

- NRC HANDELSBLAD

‘De opmaak is speels en de illustraties zijn veelal (semi)-abstract, voor een kinderboek verfrissend en het sluit mooi aan bij de filosofische begrippen.

Leuk voor nieuwsgierige filosofen-in-de-dop.’ - TROUW

2017 | ISBN 978 90 5712 466 2 | 135 pag. | € 17,95

Heb jij goede vrienden? Heb je er veel, of een paar, of één goede vriend of vriendin? Misschien spreek je na school af en doe je leuke dingen samen. Je kunt samen lachen en je weet veel van elkaar. Je voert gesprekken en vertelt elkaar dingen die je niet aan anderen zou vertellen.

‘Omdat hij het was, en omdat ik het was’, zo omschreef de Franse filosoof Michel de Montaigne vriendschap. Hij vond het lastig te zeggen waarom hij nou juist bevriend raakte met die ene persoon. Waarom klikt het met de een beter dan met de ander?

Montaigne schreef dat vriendschap bijzonder is. Kun je vrienden zijn met je vader of moeder? Volgens Montaigne niet. Hij schreef dat je te veel verschilt van je ouders om vrienden te kunnen zijn. Je ouders zijn een stuk ouder dan

jij. Ze moeten jou opvoeden en dingen leren, en jij moet luisteren naar wat je ouders zeggen. Je kunt met hen natuurlijk wel leuke dingen doen en veel bespreken, maar Montaigne dacht dat dat toch versilde van vriendschap. De Griekse

Echte

dichter Euripides zei zelfs: ‘Eén goede vriend is beter dan duizend familieleden.’

Kun je bevriend zijn met de sterren, met de zon of met je favoriete voorwerp? Kun je bevriend zijn met je huisdier? Jij bent misschien

een soort moeder, vader of oom of tante voor je kat, hond of konijn. Je verzorgt je dier. Maar je kunt geen leuke gesprekken voeren en leeft in een andere wereld – je bent met hele

je een stelletje worden. Volgens Montaigne is dat wat anders dan vriendschap, en zijn jullie dan geen vrienden meer. Als stelletje houdt je vaak heel veel van elkaar, maar kun je ook erge ruzie krijgen en elkaar nooit meer willen zien. Vrienden zijn wat

vriendschap

verschillende dingen bezig. Jij gaat naar school terwijl je kat lekker ligt te spinnen op de bank. Jij gaat naar de bioscoop terwijl je konijn op een wortel zit te knagen.

Vriendschap lijkt ook iets anders dan liefde. Als je verliefd wordt op iemand en die ander ook op jou, kun

rustiger. Heb jij weleens ruzie gemaakt met je vriend of vriendin? Vriendschappen kunnen volgens Montaigne wel tegen een stootje. Je kunt elkaar best een tijdje niet zien en toch vrienden blijven, terwijl stelletjes vaak niet zo lang zonder elkaar kunnen.

Kun je jaloers worden op je vrienden, bijvoorbeeld als zij een prijs winnen en